

Daghemmet Villa Solaris

Plan för mobbningsförebyggande
och ingripande i mobbning.

Läsår: 2011-2012

Datum: 7.11.2011

Uppgjord av: Paula Rajalin, Pirkko Teir, Janina Höglund,
Marina Ekman, Pirjo Rouhema, Kristina Österås & Gun Österberg.

Nedtecknad av: Janina Höglund

Villa Solaris plan för mobbningsförebyggande och ingripande i mobbning

1.	Vad är mobbning	3
2.	Metoder för att förebygga mobbning	4
3.	Metoder för att ingripa i mobbning	5
4.	Utvärdering och information om planen	6
5.	Bilaga 1 - Litteraturförteckning på barnböcker relaterade till mobbning	7
6.	Bilaga 2 - Dokumentation av mobbningsrelaterad händelse på Villa Solaris	8
7.	Bilaga 3 - Villa Solaris trivselregler	9

*”Ett barns fiende är inte den hopplösa vuxna som alltid lägger sig i
– ett barns fiende är den likgiltiga.”*

1. VAD ÄR MOBBNING?

- Vi på Villa Solaris har valt att använda oss av Dan Olweus definition av mobbning, den är en av de mest använda definitionerna inom skolan:

"En person är mobbad när han/hon, upprepade gånger och under en viss tid blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer."

- Barnens egen definition är följande:

"Att man säger att den andra int får vara med i leken. Att man retas. Att man inte delar med sig. När nån bråkar... Att man slår och säger fula ord."

- Vi anser ändå att offrets upplevelser borde räcka för att vi i personalen ska ta tag i saken, oberoende om de stämmer överens med vår definition eller inte. Denna definition beaktar ju inte hans/hennes subjektiva känslor och upplevelser om saken.
- Det är viktigt att skilja mellan konflikt och mobbning. När det gäller mobbning är det frågan om en maktobalans där offret har svårt att försvara sig medan parterna i en konflikt är på samma nivå.
- Mobbningen som förekommer på dagis kan vara av flera olika slag, den kan vara både *direkt* och *indirekt* och delas in i:
 - Psykisk mobbning (vanligaste sorten) där man t.ex. använder sig av uteslutning, miner, grimaser, pratar bakom ryggen.
 - Verbal mobbning där man t.ex. retas, hånar, använder sig av öknamn eller låter bli att prata med offret.
 - Fysisk mobbning där man t.ex. använder sig av direkt våld, man skuffar, slår, sparkar, kastar saker, kniper eller drar krokben.
- *Finlands grundlag* och lagen om grundläggande utbildning (628/1998, 29§), (av vilken förskolan omfattas) förpliktar den som anordnar utbildning att utarbeta en plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier samt att verkställa denna plan och se till att den iakttas och förverkligas.
- I *Grunderna för planen för småbarnsfostran* nämns inte termen mobbning men den innehåller många principer som fungerar förebyggande, t.ex. stärkande av hänsynsfulla handlingar mot andra, trygga mänskliga relationer samt en god atmosfär där barnet kan uppleva gemenskap och delaktighet.
- I *FN:s konvention om barnets rättigheter* konstateras i artikel 2 att: Alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras. I artikel 19 står det dessutom att: Barnet har rätt att skyddas mot fysiskt och psykiskt våld.

- Vi är förpliktigade att följa de ovanstående styrdokumentet, men i grund och botten gör vi vårt mobbningsförebyggande arbete för att vi vill att våra barn på dagiset ska må bra!
- Våra mål med planen är:
 - En medveten personal är en uppmärksam personal.
 - Målinriktat arbete.
 - Varje konflikt på daghemmet ska utredas ordentligt och även bakgrunden till konflikten utredas.
 - Personalen strävar efter att se och förstå avsikten bakom barnets handlande, inte endast handlingen.
 - Personalen tar tag i sådant som annars lätt sätts under kategorin "skvaller".
 - En starkare fostringsgemenskap med föräldrarna.

2. METODER FÖR ATT FÖREBYGGA MOBBNING.

- Vi strävar till att upprätthålla ett gott grundklimat, en hemlik miljö och trygga grupper på Villa Solaris. Syskongrupperna är en verklig styrka som gör att barnen lär känna både varandra och personalen mycket väl.
- När barnen har en god och nära relation till personalen märker personalen genast när ett barn mår dåligt och tröskeln att komma och berätta för de vuxna när något känns tokigt är lägre.
- Personalen på daghemmet har arbetat tillsammans många år och har utvecklat en stark gemensam värdegrund. Vi visar även ett gott exempel för barnen genom hur vi inom personalen behandlar varandra.
- Vi visar tydligt att mobbning och liknande beteende inte är okej.
- Vi upprätthåller en god relation och dialog till barnens föräldrar.
- Vi är närvarande i den fria leken och ägnar oss åt observationer i leken för att få en bättre förståelse för barnens samspel och gruppens dynamik.
- Vi ser det som vår uppgift att vägleda och lära barnen goda tillvägagångssätt i samspelet med andra. Som hjälp samlar vi en idébank med strukturerade rollekar som kan användas av personalen i detta syfte.
- Vi uppmuntrar barnen att komma och berätta för oss vuxna genast något känns fel, vi gör skillnad på skvaller.

- Vi strävar också efter att tidigt lösa konflikter och bråk för att undvika att de utvecklas till något mera.
- Konkreta metoder som vi använder i verksamheten är bl.a.:
 - Vi använder oss mycket av bilder som stöd.
 - START och STEGVIS programmen som främjar barnens sociala och emotionella utveckling och stärker deras interaktionsfärdigheter.
 - Sagor som relaterar till ämnet, t.ex Pelle Svanslös, Alfons Åberg. De ger oss ett utmärkt tillfälle till diskussion och ökar barnets förståelse. (Litteraturlista, se bilaga 1.)
 - Vi arbetar i smågrupper, vilket gör att barnen lär sig samarbeta i olika gruppkonstellationer. Man kan samarbeta och behandla varandra med respekt även om man inte är bästa vänner.
 - Personalen håller ögonen öppna efter utbildningar i gruppteraplay...
- Vi har trivselregler på daghemmet. (Se bilaga 3)
- Varje grupp gör upp en egen husmodell (i gruppsspecifika delen).
- Nyanställda informeras om planen.

3. METODER FÖR ATT INGRIPA I MOBBNING.

- Den i personalen som ser och hör händelsen ingriper i första hand, sen går uppföljningen över till den ansvariga vuxna i barnets egen grupp.
- 1. Personalen diskuterar med de inblandade, först enskilt och utreder vad det är som har hänt och bakgrunden till situationen. Den vuxnas förhållningssätt bör vara empatiskt, neutralt och fördomsfritt!
- 2. Den vuxna dokumenterar händelsen på den färdiga blanketten om det anses vara nödvändigt efter utredningen (se bilaga 2.).
- 3. Vi kontaktar föräldrarna till både mobbaren/mobbarna och den mobbade och berättar vad som hänt.
- 4. Vi följer upp händelsen, flera gånger vid behov.
- Hela personalen görs medveten om det inträffade och följer med situationen, t.ex. på gården och i korridoren när personalen från den egna gruppen kanske inte ser eller hör.

- Vi ingriper genast misstanken finns, enligt principen: "Det är bättre att ingripa en gång för mycket än en gång för lite"
- Vi försöker lära mobbaren nya tillvägagångssätt, hur kunde man göra istället?
- Vi tror inte att en time-out hjälper som konsekvens för den som mobbat utan vill istället få honom/henne att själv försöka komma på sätt att hjälpa den mobbade (Pikas metod). Är detta svårt kan man tillsammans med den vuxne fundera ut något snällt man kunde göra för att glädja eller hjälpa den mobbade. T.ex. duka undan tallriken, hänga undan kläderna...
- Vi försöker stöda båda parter och deras familjer efter bästa förmåga.
- Om de egna resurserna inte räcker till kontaktar vi konsulterande specialbarntädgårdsläraren (om vi har tillgång till sådan), eller styr familjen att kontakta rådgivningen eller rådgivningsbyrån i familje- och uppfostringsfrågor.

5. UTVÄRDERING OCH INFORMATION OM PLANEN.

- Villa Solaris egen blankett för dokumentation och uppföljning av mobbningsrelaterade situationer finns i pappersformat och på datorn. De ifyllda blanketterna samlas i en pärm som förvaras inlåst!
- Sex föräldrar läser igenom planen och kommenterar samt godkänner den.
- Villa Solaris mobbningsplan utvärderas och går alltid igenom genast på hösten på en gemensam personalpalaver och vid behov (t.ex. vid större förändringar i barngruppen) även under läsåret.
- Vi hade *Mobbningsförebyggande* som tema på föräldramötet våren 2012. Vi hade bjudit in Monika Karlsson från Folkhälsan för att berätta om ämnet och föräldrarna hade möjlighet att diskutera och framföra sina egna åsikter och tankar om saken. Då kunde föräldrarna även bekanta sig med Villa Solaris mobbningsplan och vi delade ut informationsbladet på s. 47 i boken "Mobbningsförebyggande arbete inom småbarnsfostran..." till föräldrarna. Dessutom hade vi material som vi använder oss av i vårt mobbningsförebyggande arbete till påseende.
- Inskolning av nyanställda.

Bilaga 1.

Källor:

Stoor Grenner, M & Kirves, L. 2010. Mobbar även små barn? Helsingfors: Folkhälsan & Mannerheims Barnskyddsförbund
Stoor Grenner, M & Kirves, L. Mobbningsförebyggande arbete inom småbarnsfostran – Att utarbeta en handlingsplan för att förebygga och ingripa i mobbning. Helsingfors: Folkhälsan & Mannerheims Barnskyddsförbund

Litteraturförteckning på barnböcker relaterade till mobbning:

Alfons – serien av Gunilla Bergström
Grodan – serien av Max Velthuijs
Pelle Svanslös – serien av Gösta Knutsson
Pricken av Margret Ray
Rädda Molly/Rädda Vilda av Carina Wilke och Katarina Dahlquist
Sagan om den lilla farbrorn av Barbro Lindgren
Vem ska trösta Knyttet? av Tove Jansson
Vem är ledsen? M.fl. av Stina Wirsen

Fortsätt listan:

Bilaga 2.

Dokumentation av mobbningsrelaterad händelse på Villa Solaris

Datum: _____

Plats: _____

Inblandade: _____

Vuxen närvarande: _____

Vad hände?

Vad gjordes åt saken?

Vem följer upp? _____

Uppföljning:

VILLA SOLARIS TRIVSELREGLER

1. Den gyllene regeln: Vi behandlar andra som vi själva vill bli behandlade
2. Vi visar hänsyn och tar hand om varandra.
3. Vi låter alla vara med i leken.
4. Vi stör inte varandras lek.
5. Vi kan samsas om leksakerna.
6. Vi väntar på vår tur.
7. Vi lyssnar när någon annan pratar och låter kompiserna prata färdigt.
8. Vi skriker inte åt varandra.
9. Vi går inomhus.
10. Vi är försiktiga med daghemmets saker.
11. Vi ger varandra matro så alla kan njuta av den goda maten.
12. Vi ger varandra samlingsro så alla kan lyssna och sjunga med.
13. Vi ligger stilla och tysta på vilan så de som behöver får sova.
14. Vi låter mamma eller pappa öppna och stänga porten.
15. Vi håller ordning på vår egen hylla och hänger upp våra kläder.
16. Viktiga ord vi kommer ihåg att använda: **Tack**, **Varsågod** och **Förlåt**.
17. Vi vet att dagistanterna vill vårt bästa och lyssnar på dem.

